

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Mattilsynet

Dato: 22.05.2024
Deres ref: 2927
Vår ref: 24/00597

NIBIO
Postboks 115, 1431 Ås
Tlf: 406 04 100
post@nibio.no
nibio.no

Org. nr: 988 983 837

Innspill til endringer i forskrift om kontrollområder for å forebygge, begrense og bekjempe pærebrann

Vi viser til deres orientering 12. april, om foreslåtte endringer i Forskrift om tiltak mot pærebrann (*Erwinia amylovora*). Innspillet er koordinert av forsker Özgün Candan Onarman Umu, i Avdeling for virus, bakterier og nematoder i skog-, jord og hagebruk, Divisjon for Bioteknologi og plantehelse.

Bakgrunn

Resultatene fra kartlegging av pærebrann gjennom Aksjon pærebrann i 2023 viser at utbredelsesområdet for sykdommen har økt betydelig, med funn av pærebrannsmitte for første gang i 15 kommuner.

Mattilsynet ønsker å endre forskriften, i tråd med ny kunnskap om utbredelsen av sykdommen. Da Mattilsynets ressurser ikke strekker til for å dekke all nødvendig rydding av vertsplanter i forebyggende soner i kommende sesong, planlegger Mattilsynet det kommende året å prioritere kartleggingsarbeidet, samt enkelte tiltak for å forebygge innsmitte, i de viktigste fruktområdene som ligger nær den kjente smittefronten.

NIBIOs vurdering av foreslåtte endringer i § 3 *Opprettelse av kontrollområder*

1. Endringer i pærebrannsonen og bekjempelsesonen

Gitt hensynet til spredning av sykdommen og de høye kostnadene for bekjempelse av pærebrann, som omtalt i høringsnotatets pkt 1. «Endringer i pærebrannsonen og bekjempelsesonen», anser vi at de foreslåtte endringene i § 3 «Opprettelse av kontrollområder» kan være hensiktsmessige og akseptable.

NIBIO

2. Endringer i forebyggende sone

Endringer i forebyggende sone, som omfatter en del viktige fruktområder på Østlandet med tilliggende områder (kommunene i Telemark, Buskerud og Vestfold, nevnt i pkt. 2.1), og som ligger nær antatt smittefront for pærebrann i Agder/Telemark i pærebrannsonen, anses som positive. Det er etter vår vurdering behov for innsats på dette geografiske området med stor fruktproduksjon. Opprettelse av en ny forebyggende sone er en positiv endring av forskriften.

Derimot kan de foreslåtte endringene i pkt. 2.2 med å ta ut kommunene uten pærebrannsmitte p.t. fra forebyggende sone i Møre og Romsdal/Vestlandet, gi uønskede konsekvenser. En fjerning av kommunene Fjord, Eidfjord, Luster og Vik fra forebyggende sone vil kunne ødelegge bufferregionen som en linje fra Luster til Ullensvang (nord til sør). Dette er kritisk, spesielt for kommunene Vik og Luster. I 2023 ble pærebrann påvist i Høyanger som er nabokommune til Vik og fjerning av Vik fra forebyggende sone vil kunne bygge et smittepress mot vest, dvs. til Lærdal og Aurland kommuner.

Det kan være fornuftig å vurdere å ta ut av Fjord og Eidfjord kommune fra forebyggende sone. Vi foreslår imidlertid en ny vurdering av situasjonen for Vik og Luster.

Med vennlig hilsen

Per Stålnacke

Forskningsdirektør, NIBIO